

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 120 Lel. | Negyed évre — — — 30 Lel.
Fél évre — — — 60 „ | Egyes szám ára — — — 250 „
Nyilttér soronként 10 Lel.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
M megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendőek. Kéziratok nem adatk vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Rovás.

Minden a régi... csak...

A helybeli ref. Kún-kollegium vendiákjai által rendezett találkozó és műsoros-estély alkalmából sok-sok meglelt férfi jelent meg városunkban, akik közül sokan ezelőtt 10—15—20—25—30—40—42 évvel mint kis- és nagydiákok már taposták Szászváros kövezetét. Az a 3—12 év, amelyet e város falai között töltöttek el annak idején, kitörölhetetlenül véste be agyukba, emlékeztükbe városunk akkori képét. Mi sem természetesebb, hogy a szép számban megjelent vendiákok — ügyvédek, tanárok, orvosok, művészek, gyárosok, kereskedők, hivatalnokok, gyógyszerészek, stb. stb. — bejárták, megnézték a várost, ahol annyi boldog napot, évet töltöttek el, ahol a gyermekből ifjává válva, ifjúságuknak legszebb emlékei teremtődtek ki számukra s mindegyikük ajkát elhagyta e pár szó: Szászvároson minden a régi... csak az öreg rozoga 3—3 lovas omnibuszok és konduktorjaik tűntek el, hogy helyet adjanak a felvilágosodottság, a tudomány, a technika modern vívmányának, az autobuszoknak. A haladásnak eme eszközei kirivón illeszkednek e maradi város életébe s azt a hatást keltik, amit az öreg asszonyok ráncos arcán a fiatalító pirosító. Nézd komám, mondja egy deresedő fejű román ügyvéd, az országutja most is olyan poros, piszkos, mint hajdan. Bizony a református templom ma is ép úgy düledezik, mint akkor régen, amikor mint negyedik elemisták néhai Orbán Mihály pap-tanítónkat „védőszárnyai” alatt, mint csirkék a kotlót követük a várkertbe az akácok alá, tanulni, felel reá egy temesvári ügyvéd. Minden a régi, mondják itt is, ott is, a kutak vize, a világítás, a sötétség, a sétatér, a perces, a patogatott kukoricát áruló kofa, az ütött-kopott városháza, a hidak, az átjárók, a vízhold s más szamarak, a toronyóra, a város gazdagsága és maradisága.

Bizony, minden a régi itt, mert ez a nagymultu város az elfalusiasodás lejtőjére jutott. Valami azonban megváltozott: az emberek jósa nem a régi már, hiszen a háboru csunyábbnál-csunyább indulatokkal töltötte meg az emberek szívet. A gyűlölködés, az egymásra való agyarkodás, a tülekedő élet harcainak kiméletlensége, az őszinteség, a barátság, a megértés, az üzleti tisztesség, az erkölcsök mind mind másképp festenek ma itt is, mint akkor, amikor a nádpcától való félelmek sok diákcsinytól, rossztól tartott vissza Titeket, hajdani kis diákokat.

„Minden a régi”... csak: az embertestvéri szeretet más, a türelmesség, a közmorál, az aranyborjú körül tánc, a családi élet, az ifjuság erkölce, az általános világfelfogás lett más s végül a latainer osztály helyzete, élete lett rosszabb, gondjai, bajai lettek nagyobbak.

Mert a háboru mindent felforgatott, csak városunk fejlődésének, előrehaladásának vérkeringésébe nem tudott hozni egy kis élénkséget.

Minden a régi, a város arculatja ma is az, ami hajdan volt, csak mi emberek lettünk mások, mert hát: tempora mutantur et nos mutamur in illis...

Ifj. Szántó Károly.

Vendiákok Estélye.

Örömmel és meghatva vesszük kezünkbe a tollat, hogy az ideai szezon legkiemelkedőbb s egyben legkedvesebb eseményéről: a Kún-kollegiumi Vendiákok Estélyéről és találkozásjáról beszámoljunk.

Már maga a név is elmélkedésre készítet, mert eddig soha sem hallottuk: „Vendiákok Estélye”. A korszellem termelte ki. Ha az „aktív” diákoknak nem szabad mulatságot rendezni, nyilvánosan táncolni, sorompóba állottak a vendiákok, kik kinőttek már a kor-dából, kiknek nem parancsol a „rektor” s nem tilthatja meg a „három a táncot” s a

mulatást „világos virradtig”. Így csinálták ezt Kolozsváron, Zilahon s másutt; ezt a példát követték a szászvárosi kollegium vendiákjai is.

Istenem, milyen szép egy egyszerű diáktalálkozó, midőn egyetlen évfolyam növendékei találkoznak s emlékeiket felelevenítik. Hát még milyen lélekemelő, midőn egy egész emberöltő, 30—40 év diáksága gyűl össze találkozóra.

Mily szépek voltak az évről-évre visszatérő diákestélyek, fiatal diákszereplőkkel, a szászvárosi farsang legkiemelkedőbb eseményei... Hát még mily szép lehetett a vendiákestély, melynek műsorán országoshírű művészek szerepeltek...

Noshát a Kún-kollegiumi Vendiákestély és találkozó ilyen volt: egy egész emberöltő diákságának fenséges találkozó ünnepe; az estélye pedig egy nagyvárosi színvonalu mulatság, amelyről tulás nélkül elmondhatjuk, hogy Szászvároson nagyon de nagyon régen nem volt, s hozzátehetjük, hogy egyhamar nem is lesz.

Nem elcsépelet hírlapírói szólam, ha mondjuk, hogy a „százkaru rendezőség hetek óta éjt-napot egygyé tett, hogy az estély sikerét biztosítsa”. Mert egyfelől a program összeállítás, hogy újszerű és magas színvonalu legyen; a közreműködők megnyerése, az előkészítés a terem izléses feldiszipítéséig s száz más szükséges dolog mind óriási fáradságot igényelt, másfelől a vendiákok felkutatása, kiket annyiféle vetett az élet vihara, levélbeli felkeresése, elhelyezése, a közönség meghívása hetek fáradságos munkáját vette igénybe, melyből mi kívülállóok csak a gyönyörű eredményt, a szép ünnepélyt és estélyt élveztük.

Mindent összevéve: már maga a gondolat is végtelenül kedves és ötletes, a kivitel izléses és figyelmes, a siker pedig minden várakozásnak megfelelő, kiváló volt.

A gyönyörű ünnepély április hó 12-én, husvét vasárnapján folyt le, kétszeres ünneppé tévén a napot.

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Prolog.

Az írója által elmondottat a helybeli Kún-kollegium vendiákjainak műsoros-estélyén.

Mélyen tisztelt közönség!

Áldozatos szívet, áhitatos lélekkel gyűltünk ma össze, hogy tüzet gyujtsunk az emlékezés szent oltárán. Mi, gyermekei az ősi „scholának”, ma testvéri összefogásban teszünk tanubizonyosságot arról a soha el nem muló szeretetről, arról az igaz hűségéről, amellyel kollegiumunkat a szívünkhöz melengetjük. Szemünk a rég elmulott tegnapokra néz, kezünk hosszú évek ködfátyolát tépi le — emlékszünk: látjuk az ősi „alma matert” és lassan-lassan a multak ködéből kibontakozik a gyermekarcunk. És olyan elválaszthatatlanul összeforrott ez a kettő: az öreg kollegium és ifjúságunk.

Sok generáció indult már innen utnak, hogy

bizó lélekkel kopogtasson az élet aranykapuján. És ennek a sok-sok jövőt építeni akaró embernek iskolánk oltotta lelkébe a hit, az erkölcs, a tudás életigázó fegyverét. Azzal a szent erővel indultunk mindnyájan a nagy utnak, amelynek magvát komoly, bölcs professzorok vetették el a lelkünk termőföldjébe. Ha ezek a szent magvak virággá bomlottak, — az ő érdemük; ha nem vertek gyökeret, — a mi bűnünk. Ma, mikor évek multán visszanezünk erre az áldásos munkára, be kell látnunk, hogy az az olykor talán szigorú kéz, amely ha kellett büntetni is tudott: életünk legnagyobb mozdítója volt.

Valahogy olyan egyforma az arcunk, mint amilyen a testvéreké szokott lenni. Pedig vannak közöttünk olyanok, akiknek fejére már ezüstöt harmatozott az idő; vannak, akik nem rég indultak neki az élet nagy rengetegének és vannak, akik még sovár lélekkel várják a nekiindulás pillanatát. Három nemzedék ta-

lálkozott ma össze, hogy egy éjjelre ledöntse az időácsolta korlátokat, hogy egy éjjelre igyék az ifjuság vizéből. Ma valahogy eljött hozzánk a mult, ma valahogy ismét diákokká lettünk. Mint ahogy a gyermek odabujik az édesanyjához, úgy siettünk édesanyánk: a kollegium kebelére. Álomhintán lendülünk vissza a kacagó templomba — jó fiatalnak lenni.

És az öreg kollegium mindnyájunkat szeretettel fogad, üdvözetét küldi. És izeni: itt ma mindenkinek fiatalnak, diáknak kell lennie, itt ma éjjel csak kacagni szabad, ide nem lehet beférkőznie a kinos, verejtékes mának. Ma ünnepet ül a mult. Testvérek vagytok! — én így akarom. Zengjen hát fel ajkunkon nekünk — kiket az ősi város mint visszatért gyermekeit szeretettel fogad — a régi diákzsoltár:

„Gaudeamus igitur”...

N. Pogány Albert.

A vendégek nagyrésze a vasárnap déli vonatokkal jött; az állomáson rendezők várták s tájékoztatták őket.

Délben a Központi kávéház, hol a rendezőbizottság székelt, egy méhkaszhoz hasonlított: forrt a vendéglátóktól és érkezőktől s megindult a visszaemlékezések árja. . . . Sokan nem jöttek, akik ígértek, viszont sokan jöttek, kiket nem reméltek, már amint ez szokott lenni.

A vendiákok délután 3 órára gyűltek össze a kollegium disztermébe, velük nagyszámú közönség, hol a találkozó ünnepély volt. Az egyházi ének felzendülése után Székely János kollegiumi vallástanár mondott felemelő imát, mely az ünnepélyes alkalom szerint a szívek minden hurját megrezgettette, s mindenki szemébe meleg könnyeket csalt. Utána dr. Nagy Sándor, kollegiumi igazgató üdvözölte melegen az alma mater nevében az édes anyai kebelre siető vendiákokat, s kifejezést adott az intézet végtelen örömeinek, mely a megpróbáltatások között kétszeresen jólesik. A vendiákok nevében dr. Róth Ottó, temesvári ügyvéd mondott hálás köszönetet az ősi kollegiumnak, frappáns ellentétbe állítván az intézet puritán erkölcsi szellemét a háborus idők laza erkölcsével, hangsúlyozta, hogy a puritán erkölcs a lélek ereje, a szenvedések vigasztaló forrása. A meghatóan szép ünnepélyt egyházi ének zárta be.

Ünnep után Heiter fényképész a megjelent vendiákokról egy csoportfelvételt készített.

Az estig terjedő idő az ismeretségek felújítására, a mult szép emlékeinek felelevenítésére, a gyermekremények és bánatok helyeinek felkeresésére szolgált.

Este 9 órakor kezdődött a nagyszabásu estély a Központi Szálló nagytermében, mely ez alkalommal örökzöld girlandokkal, sorozatos diákcsoport tablókkal izlésesen fel volt díszítve. A falakról tekintettek le az intézet nagynevű pátronusainak: gróf Kún Kocsárdnak és gróf Kuun Gézának képei. A művészi táncrendet, mely egy vigan mulató diákot ábrázol, Wieser Alfréd budapesti festőművész növendék, a kollegium volt tanítványa rajzolta.

A közönség rendkívüli számban jelent meg: a nézőtér, a páholyok zsúfolva voltak.

A műsort Pogány Albert tanárjelölt költői és tárca rovatunkban is lekötött felette hangulatos prológja vezette be, mely igen sikerülten ütötte meg az egésznek az alaphangját.

Azután egy szép ballet következett, melyet Schuster Mici k. a. betanítása és vezetése mellett fiatal leánykák bájosan lejtettek. A ballet egy álmoképet ábrázolt: egy öregedő pár összetalálkozik s egy padra ül csevegni. Amor nyíllal meglövi mindkettő szívet. Elszenderednek. Álmukban előbb fehér, majd kékruhás virágtündérek lejtenek eléjük s változatos táncokat járnak. Ők is kibujnak öreges lebernyegükből s mint bájos fiatal leány és legény a táncba vegyülnek. Végül visszajutnak a padhoz, öreges ruhájukba bujnak s a tündérek eltűnnek. Szendergésükből felébrednek s meghatóan bucsuznak. Főszereplők voltak: Schuster Mici és Kartmann Wine; Amor: Szász Cunci. Tündérkirálynő: Pohloudek Klára. Tündérek: Boér Ida, Fernengel Hilde, Flindt Irén, Gönczy Buba, König Piroška, Málnássy Rózi, Málnássy Teréz, Medgyessy Mancsi, Nagy Edit, Nagy Ipolyka, Nagy Ilus, Orbán Márta, Schuller Pimpí Schuller Karola, Surányi Anci, Szász Magda, Szolga Lici, Weltzer Mimi. A zenét Kinnich Gerda kitűnő zongorajátéka szolgáltatta. A rendkívül bájos látványt nyújtó táncban a közönség nagyon gyönyörködött s tetszésének zajos tapsban

adott kifejezést, mely egyaránt szólt a betanítónak és szereplőknek.

A ballet után Szabó Gizi k. a. zeneszáma következett. A zene- és énekszámokról szólva eszünkbe jutnak Schiller szavai, amelyeket általában az előadó művészekhez intézett: „Az emberiség méltósága kezeitekbe van adva; őrizzétek meg jól! Veletek sülyed, veletek emelkedik!” Itt is a feszült várakozással figyelő és hallgató „telt ház” határozottan inspirálta az előadó művészeket; sajátjuk legjavát adták s így valósággal emelték magukhoz s fel magukkal a hálás publikumot. Hogy ez így volt, igazolja a zugó tapsvihár, mely minden szám után felhangzott.

Szabó Gizi Grieg 3 tételű C-moll sonátáját választotta ez alkalomra, nagyon találóan. A Vendiákok estélyén a mult édes-bus emlékei elevenedtek meg lelkünkben a Grieg-muzsika borongós, szenvedélyes hangulataira. A legteljesebb elismeréssel kell felmelnünk, hogy a művésznő előadó stílusa, egész személyisége a legszebb harmóniában olvadt össze a zenedarab szellemével. Nyugodt, komoly, minden póz nélküli természetes magatartás, azután a szép, biztos, elegáns vonókozelés, az általa kicsalt tökéletesen tiszta, a mély regiszterekben rezgő, a magas fekvésekben kristálytisztán csengő hangok mind együttesen eredményezték azt, hogy a norvég zeneköltő uralkodjék a közönség lelkén. Természetesen hozzájárult a hatás elérésére a zongorakiséret precíz, pompásan alkalmazkodó mivolta Schelker Hellmut öntudatos szép játékában.

A következő számban Fetter Irén operanékesnő művészetét élveztük, Érsek Mária temperamentumos zongorakisérete mellett. Az előadott három szám közül kettőt a romantikus zeneirodalom gyöngyeiből választott a művésznő; Mascagni Parasztecsület c. operája részletét és Hildasch: Lenz c. áriáját; a harmadik műdal volt: Valamikor régen... Hogy az előadó megtalálta az utat az ezerfejlű és szívű közönség mindenikéhez, bizonyítja az az osztatlan tetszés, mely minden egyes szám után felhangzott, úgy, hogy külön ráadás számokkal kellett nivós repertoírját megtoldania.

Majd egy vig színpadi jelenet következett. Vas Lili, Gönczy Pál és Balogh Zoltán az „Ófensége szobája” című rendkívül mulatságos darabot játszották. Tárnya az, hogy egy nászutas pár olyan szobába száll, melyben minden hazugságra egy tényér hull le a falról. Képzeltetni, milyen mulatságos jelenetek fejlődnek ki ebből, míg a fiatal pár észbe kapva máshová nem költözik. A szereplők mind kitűnően oldották meg feladataikat s a sűrűn felhangzó kacagás, melyet játékuk kiváltott, a legjobb bizonyíték ügyességük mellett.

Azután Bretán Miklós operanékes énekelt. Bretán már diákkorából ismerős. A Kürthyféle felejthetetlenül szép kollegiumi koncerteken már solo-számokat énekelt. Az estélyen előadott számaival egy csapásra meghódította a közönséget: öregét-fiatalt, nőt, férfit egyaránt. Gyönyörű széles skálája, tiszta csengésű hangja pompásan tudta kifejezésre juttatni az általa interpretált darabok minden szépségét. Klasszikus szépségű előadásban hallottuk Lohengrinből Telramund panaszát; majd egy bájos Goga-Bretán dalban mutatta be a román zene szépségeit, míg végül Petőfi: Szeptember végén című, Kürthy Sándor által zenésített műdalt énekelt el. A közönség tomboló lelkesedése fejezte ki azt a mély-séges hatást, melyet reá tett, úgy hogy még több ráadással honorálta előadó a hallgatóság elragadtatását. A hatalmas siker elérésé-

ben része volt Schelker Hellmuth tökéletesen átérző zongora-kiséretének, mely finoman alkalmazkodott az ének legdiskrétebb dinamikai árnyalataihhoz is.

Majd Cs. Lázár László, Kún-kollegiumi főgondnok mondott zárószót; megköszönte a közönség megjelenését s a megjelent és meg nem jelent vendiákokban az iskola kultur-munkájának fényes eredményeire mutatott reá.

Befejezésül a vendiákok kara a közönséggel együtt a Gaudeamus igitur... s a Balag már a vendiákok... kezdetű diáknótákat énekelte el. E megható számmal ért véget a program.

Azután a nézőteret táncra alakították át s Zanka Károly zenekarának hangjai mellett vidám tánc vette kezdetét, mely nem lankadó jókedvben egész reggelig tartott. A táncokban is éreztetve volt az estély jellege: Előbb a régi táncok: valcer, mazurka voltak, s azután következtek a divatos táncok.

Az estély előkészítésében és rendezésében fáradhatatlanul buzgólkodtak: dr. Szöllösy Jánosné, kollegiumi gondnokné, Róth Ágostonné és Sebestyén Árpádné urnők; dr. Görög Ferenc, volt kollegiumi igazgató, Bede Sándor, Gönczy Pál és Schulc Kálmán urak. Illesse hálás köszönet őket a közönség nevében is, melynek oly élvezetes estélyt szereztek.

A vendiákok nagyobb része a hétfő déli vonattal utazott el a felemelő ünnepélynek állandóan a lélekben rezgő hatásával s reméljük, soha el nem muló emlékével.

KÖZGAZDASÁG.

Közgyűlés. A „Dévai Takarékpénztár R. T.” f. hó 23 d. u. 5 órakor, vagy ha eleendő részvényes nem jelenik meg f. hó 30-án tartja évi rendes közgyűlését. Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó, jegyző s jegyzőkönyvi hitelesítő kijelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentése, az 1924. évi zárszámadások előterjesztése, tiszta nyereség felosztására vonatkozó határozathozatal és a felmentvény megadása.
3. Igazgatóság és felügyelőbizottság kiegészítése.
4. Ügyviteli szabályzat módosítása.
5. Az alapszabályok 34. §. szerint bejelentett esetleges indítványok tárgyalása.

NAPI HIREK.

— **Előléptetés.** A pénzügyminiszter dr. Szörényi Guidó dévai pénzügyi főügyosztályvezetőt a VI. fizetési osztály 3-ik fokozatából a II-ik fokozatba léptette elő.

— **Kinevezések a dévai pénzügyigazgatóságnál.** A pénzügyminiszter Bucsy József, dr. Székely József és Basarabescu George ügyosztályvezetőket III.-o. főügyosztályvezetőkké, Ionasc Liviu II.-o. ügyosztályvezetőt I.-o. ügyosztályvezetővé, Toroczky Ferenc, Pitica György, Jaczó Imre és Szilvási Béla alügyosztályvezetőket III.-o. ügyosztályvezetőkké, Bucsy Józsefné és Oprisan Maria számtiszteket alügyosztályvezetőkké, Pitica Györgynét II.-o. és Paltineanu Elenát III.-o. számtiszté nevezte ki.

— **Az erdélyi magyarság története.** Egy minden tekintetben csak helyeselhető tervet vetett fel néhány hónappal ezelőtt br. Bánffy Ferenc, volt marosszentkirályi birtokos, azt t. i., hogy irassék meg az erdélyi magyarság története a magyarság beköltözésétől egészen a forradalomig, egyfelől azért, hogy mi magunk, erdélyi magyarok ismerjük meg szűkebb hazánkban nemzetünk történe-

tét, másfelől pedig az érdeklődő külföld felvilágosítása céljából is, miután egy ilyen tartalmu mű egészen hiányzik és hiányát léptenyomon érezzük. A terv azóta már közel jutott a megvalósításhoz. Kolozsvárt a múlt hó 11-én egy szakértekezlet volt, amelyen megbeszélés tárgyát képezte a terv megvalósításának módja és legközelebbi feltételei s annak eredményeként a Magyar Kisebbség c. folyóirat az alábbi felhívást bocsátotta ki: A „Magyar Kisebbség”, nemzetpolitikai szemle pályázatot hirdet a következő című műre: Az erdélyi magyarság története különös tekintettel a művelődés történetére. Irassék meg 8—10 nyomtatott ivnyi terjedelemben Erdély művelt közönsége számára, könnyen érthető és élvezetes módon az erdélyi magyarság története a beköltözéstől 1918. novemberéig, úgy, hogy a mű fordításban az érdeklődő külföldet is felvilágosíthassa. A mű célja, hogy Erdély jelentőségének kiemelése mellett ismertesse meg a magyarság szerepét, alkotásait, ezeknek az utókorra gyakorolt hatásait. A műből világosan tűnjék ki, mit hozott át a magyarság multjából a jelenbe, milyen része volt Erdély kulturájának fejlesztésében és milyen hatással a többi erdélyi nemzetekre. A pályadíj 25.000 leu. A pályázók a mű tervezetét és egy kidolgozott fejezetét, a szerző nevét rejtő jelígyés levéllel együtt, 1925. aug. 20-ig nyújtják be a „Magyar Kisebbség” szerkesztőségénél Lugoson. A szerkesztőség bírálatra az Erdélyi Irodalmi Társaság elnökségét kéri fel és a legjobbnak talált tervezet és fejezet szerzőjét az egész mű megírásával megbizsa. A pályadíj az egész mű benyújtása után adatik ki. A mű kiadásáról a szerkesztőség gondoskodik.

— **Változások a helybeli telekkönyvi hivatalnál.** Az igazságügyi miniszter Rusinov Pétert, a helybeli kir. telekkönyvi hivatal igazgatóját hasonló minőségben, saját kérelmére Brádra helyezte át. Helyébe Iovanuțiu Tiberiu bilei (Bánát) telekkönyvi igazgatót helyezte át. Ugy a távozó, mint az érkező telekkönyvi igazgatók már az imperiumváltás előtt is értékes munkásai voltak a telekkönyvi hivatalnak, amely intézményt a regátba is bevezetik. A távozó Rusinov lakáskálváriáját jól ismeri a közönség, hiszen kilakoltatás és lakáshiany folytán kénytelen volt családját más városba küldeni. Reméljük, hogy az új főtelekkönyvvezető családja nem jut erre a sorsra. Körül kell csak nézni a palotákban, a 6-7-8 szobás lakásokban s akadni fog egy állami tisztviselő részére egy szerény lakás.

— **Halálozás.** Rubin Ossziás, dévai magánzót veszett macska harapással Kolozsvárra vitték kezelés végett. A szerencsétlen öreg ember Kolozsváron tartózkodása alkalmával tüdőgyalladást kapott és abban f. hó 3-án, vasárnap meghalt. Temetése f. hó 5-én volt Kolozsváron. Az elhunyt 80 éves öreg urat Déván mindenki, aki csak ismerte, szerette szelid természete miatt. Annak idején Kolozsváron mint órás és ékszerész élt, a dévaiak már csak mint magánzót ismerték. Simon Adolf, a dévai hangszerjavító telep tulajdonosa apósát gyászolja az elhunytban.

— **Fegyvergyár Kudzsiron.** Kudzsiron és Kiskapuson a közeljövőben bel- és külföldi tőkével fegyvergyárak fognak létesülni. Az erre vonatkozó nacionalizálási törvényjavaslat már elkészült. A belföldi privát tőkés 92 milliót irtak alá.

ERZSÉBET MOZI a „TRANSYLVANIA“-ban.

**Ma vasárnap, április hó 19-én
délután 4³⁰ és este 8³⁰ órakor
DISZELŐADÁSOK.**

Priscilla Dean amerikai starral

Opium tündér

vagy: **Apacsleány selyemben.**

Szenzációs kiállításos látványosság.

Ezenkívül az

„A SZIV KÜZDELMEI“
című filmciklus gyönyörű művésznőjének: **Norma Talmadge**-nak főszereplésével. Itt először! Uj!

A gyűlölet

Gyönyörű társadalmi dráma.

+++++

**Hétfőn, f. hó 20-án délután
fél 5 és este fél 9 órakor**

Pat és Patachon

Az álcsempészek

című minden kritikán felüli 6 felvonásos filmszínműben. Továbbá:

A sziv győzelme.

Gyönyörű, megkapó társad. dráma.

— **Husvétkor indult meg dr. Paál Árpád lapja.** Az erdélyi közvélemény hónapok óta feszült érdeklődéssel kíséri a Keleti Ujság kötelékéből félévvel ezelőtt kivált nagynevű publicista Paál Árpád dr. lapalapítási törekvéseit. A munkálatok már annyira előrehaladtak, hogy a nagy érdeklődéssel várt lap megindulásáról is beszámolhatunk. Kolozsvár nagymultu napilapját, az Ujságot vette át dr. Paál Árpád és a köréje csoportosult író és ujságíró gárda, akiknek személyében és eddigi ujságírói munkásságában minden garancia megvan arra, hogy az Ujságot a legkomolyabb és a legfajsúlyosabb kisebbségi orgánummá fogják kifejleszteni. Az ujjászervezett lapot felelős szerkesztőként Zágoni István dr. jegyzi, aki nagy ujságírói képességeit és tapasztalatait ebben az új munkakörében teljes becsvággyal fogja ellátni és e munkájában az erdélyi magyarsajtó kiprobált munkásai, köztük: Dr. Balogh Ártur, Szentimrei Jenő, Nyirő József, Kós Károly és számos más belső és külső munkatárs támogatják. Az így ujjászervezett Ujság első reprezentáns száma husvét vasárnapján hagyta el a nyomdagépeket és nemcsak belső tartalmában, de technikai kiállításában is a mi sajtóviszonyaink közt meglepő ujtításokkal lép a nagyközönség elé. Az ujság 24 oldalos husvétli számát tíz leuért árulták mindenütt az országban.

— **Kereskedők és iparosok figyelmébe!** A dévai kereskedelmi és iparkamara kötelességének tartja, úgy az érdekeltek, mint a közönség figyelmét felhívni az aradi Iparkamara által augusztus 1—10-ig terjedő időben Aradon rendezendő mintavásárra és butorkiállításra. A rendezőség a legnagyobb figyelemmel és odaadással törekszik arra, hogy az érdekeltek a szükséges bevásárlásaikat könnyen eszközölhessék. Azok, akik a butorkiállításán munkájukkal résztvenni kívánnak, szándékukat a dévai iparkamaránál jelentsék be.

— **Mulatság.** A helybeli román iparosok egyesülete f. hó 20-án este 9 órai kezdettel (román husvét másodnapján) a „Centrál” szálloda színházi termében műsoros táncestetélyt rendez. Műsor a következő: 1. „Christos a in viat”, éneklí a vegyeskar. 2. „Paștile”, előadja Elenuta Bolomiri. 3. Jvela: „Dor de sat”, éneklí a vegyeskar. 4. Oancea: „Fire-ai maică blăstămată”, éneklí a vegyeskar. 5. Oancea: „Foie verde de trifoi”, éneklí a vegyeskar Ioana Bogdănescu szóló énekével. 6. M. Eminescu: „Impărat și Proletar”, előadja Aviron Dan. 7. Popovici: „Toarce lele”, vegyeskar. 8. Chirac: „Zău, zău”, vegyeskar. 9. Brediceanu: „Sezătoare”, vegyeskar. 10. Jvela: „Hora infrătirii”, vegyeskar.

— **Május elsején lép életbe a CFR. felemelt tarifája.** Bukarestből jelentik: A Monitorul Oficial minapi száma közli a CFR. tarifáinak 30 százalékos emeléséről szóló rendeletet. Az új tarifák május 1-ével lépnek életbe és az összes állami és magánvonalakon kivétel nélkül érvényesek.

— **A petrozsényi bányász zenekar új karmestere.** Dietz Hermann zilahi jóhírnevű karmestert a petrozsényi bányász zenekar karmesterévé szerződtették. Az új karmester a napokban foglalja el új állását.

— **A bukaresti segélyiroda közleménye.** Az erdélyi magyar közönség tájékozására közöljük, hogy a Bukarestben Str. Srți-Voivozi 12. sz. a. működött „Segélyiroda” 1925. április 20-tól kezdve a Bul. Basarab 194—210. sz. a. a 20-as villamos mellett található fel. Ugyanott három teljesen elkülönített, külön bejáratu vendégszoba áll a fővárosban időző közönség részére teljes penzióval, fürdővel nagyon jutányos árban. Tisztviselőknek kedvezmény. Távirati cím: Protopia B. Basarab 210. Levélcím változatlan: Bukaresti, C. P. 330.

— **Inspekción e héten (1925. április 20 reggel 6 órától április 27 reggel 6 óráig) a főtéren levő Graffius-féle gyógyszerár tart. Éjjeli csengő működik!**

Vettük a következő sorokat:

Tekintetes Szerkesztőség!

Dacára, hogy lapja meleg hangon emlékezett meg Bicsérdy Mester tanairól s itteni előadásáról, mégis kérem, hogy az alábbiaknak helyet adjon b. ujságjában. A napilapokból is tudjuk, hogy a bicsérdizmusnak pró és kontra nagy tábora van. Nem vagyok a gyümölcsöcsel is táplálkozás ellensége, hiszen nem új dolog ez, de, hogy valaki az orvosi, gyógyszerészi tudományt annyira lefitymálja, semmibe vegye, még sem járja. Az az előkelő gesztus, amellyel a tudomány embereit a Mester elintézi, s a hozzáintézett kérdésekre adott feleletek készítették az alábbiak megírására, hiszem, hogy reklámnak ez is jó lesz neki s azok, akik ezután fogják meg-

„Előpataki” ásványviz!

Orăștie és vidékének
főlerakata:

állandóan a legolcsóbb napi árban kapható nagyban és kicsinyben.
205

STERN MANÓ

vas-, fűszer és festékárú
kereskedőnél

Viszonteladónak előnyár!

ismerni őt és tanait, már előre tájékozódhatnak a Mesterről és tanairól s még meg nem vett könyveiről. Ime:

Az Őn-Bicséret nem szép, vagy az „Ezeregyéjszaka“ modern formában. A halál legyőzése, azaz: Nincs többé hopasz fej.

I. Őskorszak.

Mastodonok és brontosaurusok, megfagyott mammothok uszkálnak a 7000 méteres — helyenkint sekélyebb — tengereken, közben az üstökösök járásáról elmélkednek. Éva ősanánk a paradicsomban friss batulalmával kínálja Ádámot, melytől az örök életet nyer. A tudatlan Cherub azonban lángpallosával kitízi a paradicsomból az almaevőket. (Ugy kell nekik, miért nem ettek inkább hámozott mogyorót.) Miután Noé kikötött bárkájával Az Ararát csucsán, szabadon eresztí vala az ősszes állatokat, az ember elvadul s megköszolja vala a disznóhúst. És mivel jönnek találja vala, halálnak halálával hala meg, mert megszegé az eljövendő nagy Mester parancsolatait.

II. Derengés korszaka.

Csikorgó téli éjszakában 200 esztendő farkasok elrabolják a kis gödölyéket. Az erdő fái 60 esztendő verebek csiripolják az élet szépségeit.

A görögök megsejtik az eljövendő nagy mester tanait és külön erre a célra berendezett Taygetosról lehajigálják a lőcslábuakat, sutákat. Azonkívül felállítják a gymnáziumokat, hogy legyen miről beszélni a szászvárosi kaszinóban az új tanokra sóvárgók előtt.

Szegeden feltalálják a töltöttkáposztát, Bécsből a világ minden tája felé széthordják a „Snitzliket“. Innen kezdve pedig romlásnak indul hajdan erős magyar!

De se baj, itt a Mester! Ajkára fagyasztja a kétkedőnek a fölényes mosolyt! „Néhány évszázad kémikusa, biologusa, fiziológusa, orvos, fizikusa jobb ügyhöz méltó buzgalommal gyűjti halomra a sok „szemétre való tudományt.“

Teleologia, filozofia, grafologi, antologia, theologia, astronomia, chemia, fizika, nosologia, matematika, biologia, arithmetika, mineralogia, histologia mind, mind zászlót hajtának a nagy Mester előtt, — aki eljött — szegyenletükben eltűnnek a föld színéről s urrá lesz az egyedülvaló és mindenekfelett álló makrobiotika. (Csak 150 lei. Ami a sorok közé van írva, azt ingyen adja a Mester.) Így csendesesen bevonul a

III. vagy Gyémánt korszak.

Az ut porában egy 600 éves csecsemő kedvesen játszadozik. A felnőttek logaritmuss táblát hordanak zsebükben, hogy évszámaikból gyököt vonva, megmondhassák azt, hogy mikor születtek.

A háttérben egy hatalmas máglya ég, mely mellett szemlesütve állanak azok a félreismeret emberek, kiket valaha tudósoknak nevezett a sötétségben tapogató emberiség.

Évszázadok u. n. szellemi terméke szűnik meg így, hogy kikristályodhassék belőle az igaz és egyedül boldogító tudomány. (Fogarasi kiadás 17 ezer példány.) Az északsarkon trónol a Mester, kinek már serked a bajusza, kezében Kolumbus tojása s úgy tekint nagy megelégedéssel a meghódított világra.

Az emberiség egymás hegyére építi a légvárakat, hogy a központi lakáshivatal intézkedéseivel hiven elhelyezkedhessék benne. Ujrendszerű mozgóraktárakból ingyen osztogatnak hetenként minden embernek egy-egy almát, 2 mogyorót és 1 diót.

Az egész emberiség nyelvi és vallási különbség nélkül fáklyásmenetet rendez a fogarasi világszellem és világ bajnok előtt, kinek arcán öntelt mosoly, fején glória sugárzik; majd fogadja a haláltól megváltott seretések és szarvasmarhák hódolateljes hálaki-fejezését.

A balszélen pedig az orvosok és patikusok, mészárosok és hentesek, az első szászvárosi hatóságilag engedélyezett temetkezési vállalatok együtt várják napjuk felvirradtát.

Függöny!

Kulisszák mögött a Mester félkiló szalonát és egy hosszú lépést rendel a Transsylvaniaiban.

Fülöp György.

NYILTTÉR.)*

Alólirott kijelentem, hogy csak olyan kihitelezésekért vállalom felelősséget, melyeket én személyesen vagy írásban vettem igénybe. Nevemben bárki más által kötött ügyletért nem felelek.

Kudzsir, 1925. ápr. 15.

Konnert Károly.

Volt utazóm *Parvanov János* állásából különféle szabálytalanságok miatt elbocsátván, tehát nincs jogában többé cégem részére sem üzletet kötni, sem pedig pénzeket felvenni.

Löwy Sándor divatáruháza
Petroşeni.

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményért nem vállalom felelősséget a Szerk.

— **Gőz- és kádfürdő.** A kádfürdő minden csütörtök, péntek, szombaton egész nap és vasárnap délelőtt, a gőzfürdő uraknak minden szombaton délután van nyitva. Prima masseur és tyukszemvágó.

— **A Véndiakok Estélyén** egy férfi cellköpeny és egy férfi kalap véletlenségből kicserélődött, kéri a rendezőség, hogy az illető tulajdonosok a visszacserélés végett dr. Görög Ferenc főrendezőnél jelentkezzenek.

Eladó az Ország-uton 16. szám alatt levő ház nagy kerttel. Értekezhetni lehet Strada Gheorghe Bariţiu 1. szám alatt. 201 2—2

Jókarban levő Singer-féle varrógép olcsón eladó. — Megtekinthető Szászvárosban, a „Korona“ szállodában. 200 2—2

Használt vagy új tennisketűket (labda ütőket) vesz a Corvin & Co. cég Szászváros, Országút. 203 2—3

TOJÁS

szükségletét, ki a legolcsóbb napi árban óhajtja beszerezni — bármely kis vagy nagy mennyiségben — az forduljon bizalommal **Abrahám Manó** céghez Orăştie, Főtér. 168 4—

A tavaszi idényre:

Szövetek, delainek, zephirek, kartonok, saját szövésű asztalneműek, törülközők, szabókellékek, vásznak, rövid-, kötött áruk

a legjobb minőségben és legolcsóbb árak mellett kaphatók

DÖRNER & LEWITZKY

kereskedő cégnél, Szászváros, Kispiac-tér. 175 3—13

LÖWY SÁNDOR versenyáruháza Petroşeni-ben

Hirdetmény.

Nagyérdemű vevőimet van szerencsém értesíteni, hogy **uri szabóságomban** elsőrendű szabásom vezetése és válogatott jó munkásaim által felelősség mellett készítek:

öltönyöket, jaqueteket, frackot, smokingot, raglánt, télikabátokat, uniformisokat stb.

Kivánságra szabásomat bárhová gyönyörű kolektióval leküldöm.

Óriási raktár belföldi és valódi angol szövetekben.

Sürgős esetekben ruhák 24 óra alatt készülnek el.

Kiváló tisztelettel:

127 16—

Löwy Sándor Versenyáruháza Petroşeny.